

**Výroční správa
obce Žirany
za rok 2019**

1. Základná charakteristika obce Žirany

Obec Žirany je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov.

1.1 Identifikačné údaje

Názov:	Obec Žirany
Poštová adresa:	Obecný úrad, Žirany č. 194, 951 74 Žirany
IČO:	00308706
DIČ:	2021102952
Právna forma:	právnická osoba

Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky.

1.2 Geografická poloha

Obec sa rozprestiera na rozhraní úpätia pohoria Tribeč a Žitavskej pahorkatiny. Z pohľadu administratívneho sa nachádza v Nitrianskom kraji v okrese Nitra. Táto poloha predurčuje veľký potenciál pre rozvoj obce, pretože členité prostredie predpokladá aj vysokú rozmanitosť zdrojov (nerastných surovín, poľnohospodárskych pôd, druhov rastlín a živočíchov, progresívnu vodnú dynamiku a pod.). Žirany sa nachádzajú v miernom pásme na rozhraní kontinentálnej a atlanticko-kontinentálnej oblasti. Členitý terén a mikroklima určujú aj rozdiely v miestnych klimatických pomeroch. Minimálna nadmorská výška 210 m n. m., maximálny 470 m n. m. Rozloha katastrálneho územia obce je 1.556 ha.

1.3 Demografické údaje

K 31. 12. 2019 žilo v obci :	1360 obyvateľov
občania (nad 15 rokov)	1180
deti (do 15 rokov)	188 (90 mužov, 18 žien)
Priemerný vek:	46,15 roka

Zmeny v stave obyvateľov za obdobie od 01. 01. 2019 do 31. 12. 2019:

Počet obyvateľov k 31. 12. 2019	1360
Prihlásených občanov	35 z toho 8 dieťa
Narodených	6
Odhlásených	21
Zomrelých	12

1.5 História obce

Prvá písomná správa o obci je z roku 1113, kedy sa obec ako Sire spomína v listine, ktorá je súpisom obrovského majetku kláštora sv. Hypolita na Zobore, neskôr Syra. Predpokladá sa, že sa vyslovovalo ako Žire alebo Žira.

1.6 Sakrálné pamiatky

- kaplnka svätého Urbana v vinohrade
- kamenný kríž z 1823 vo farskom dvore
- kaplnka svätého Vendelína z roku 1912
- kríž na cintoríne z roku 1899
- kríž na cintoríne z XX. Storočia
- kríž v chotári Hrušov (Körtvélyes) z roku 1943
- kaplnka svätého Andreja apoštola – vedľa zlatomoraveckej cesty pri odbočke do Jelenca
- kaplnka svätého Jána Nepomuckého z roku 1843

1.7 Významné osobnosti obce

Významnou kňazskou osobnosťou farnosti Žirany bol Ján Porubszký, bol iniciátorom stavby nového kostola.

1.8 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje materská a základná škola, čím sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie a udržanie detí v školskom systéme obce. Je permanentná

komunikácia medzi týmito subjektmi a tým sú vytvorené podmienky, aby sa školský vzdelávací proces prelínal a tým aj fungoval účelne a efektívne. V obci sa nachádza 1. stupeň základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. V súčasnosti školu navštevuje 48 žiakov. K nej patrí aj školská družina (13 detí), kde deti trávajú svoj voľný čas. Zároveň v obci je aj materská škola, ktorú v súčasnosti navštevuje 25 detí. Obidve zariadenia sú bez právnej subjektivity a prevádzkuje ich obec, ktorá je ich zriaďovateľom.

1.9 Zdravotníctvo

Zdravotné strediská majú vplyv na kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti v obci a aj na celkovú kvalitu života v nej. V súčasnosti sa v obci nenachádza zdravotné stredisko ani lekárska ambulancia. Zdravotnú starostlivosť pre občanov obce zabezpečujú praktickí lekári najmä v Jelenci, Zlatých Moravciach a v Nitre. Lôžkovú a špecializovanú starostlivosť zabezpečujú nemocnice v Zlatých Moravciach a Nitre. Aj pohotovostné služby sú v týchto mestách, čo je určitou sťažujúcou podmienkou pre jej dostupnosť, najmä pre starších obyvateľov, ako aj obyvateľov bez vlastného dopravného prostriedku, pretože autobusové spojenie je nedostačujúce. V akútnych prípadoch zasahuje rýchla zdravotná služba.

1.10 Sociálna starostlivosť

Zmenou spoločensko – ekonomického systému došlo k prerozdeleniu rozvoja a financovania sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu. V obci sa nenachádza domov dôchodcov ani detský domov. Zabezpečujeme rozvoz stravy pre dôchodcov. Zlú sociálnu situáciu niektorých občanov z radov nezamestnaných sa obec snaží riešiť aj formou zamestnávania počas sezónnych prác a pri investičných akciách.

1.11 Organizačná štruktúra obce Žirany

Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce orgánmi obce, hlasovaním obyvateľov obce a verejným zhromaždením

obyvateľov obce. Podľa § 10 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov orgánmi obce Žirany sú zástupcovia zvolení vo voľbách do samosprávnych orgánov.

Dňa **15. 11. 2014** boli zvolení vo voľbách do samosprávnych orgánov:

Starosta obce: Ing. Zsebi Jozef

Zástupca starostu obce: Szórád František

Obecné zastupiteľstvo: Bencz Jozef

Benczová Zlatica

Ing. Bezányi Ján

Ing. Bezányiová Alexandra

Nagy Štefan

Ochotnický Rastislav

Pajer Miloš

Mgr. Šonkol' Zoltán

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

2. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2019. Obec na rok 2019 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7, zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2019 bol zostavený ako vyrovnaný. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2019.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 3.12.2018 uznesením č. 10/01/18. Zmeny rozpočtu:

- prvá zmena schválená dňa 31.3.2019 uznesením č. 06/03/19 z 15.4.2019
- druhá zmena schválená dňa 30.6.2019 uznesením č. 09/04/19 z 21.6.2019
- tretia zmena schválená dňa 12.8.2019 uznesením č. 06/05/19 z 12.8.2019
- štvrtá zmena schválená dňa 18.10.2019 uznesením č. 06/06/19 z 18.10.2019
- piata zmena schválená dňa 31.12.2019 uznesením č. 13/04/11 z 15.12.2011 - starosta

2.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2019	% plnenie príjmov % čerpania výdavkov
Príjmy celkom:	1 044 060	999 385,47	973 121,73	97
z toho :				
Bežné príjmy	727 560	768 500	742 236,26	97
Kapitálové príjmy	294 000	169 000	169 000	100
Finančné príjmy	22 500	61 885,47	61 885, 47	100
Výdavky celkom:	1 044 060	1 014 282,93	966 190,73	95
z toho:				
Bežné výdavky	565 020	699 405,93	701 603,87	100
Kapitálové výdavky	464 000	299 837	249 647,44	83
Finančné výdavky	15 040	15 040	14 939,42	99

2.2. Prebytok / schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2019

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2019
Bežné príjmy spolu	742.236,26
Bežné výdavky spolu	701.603,87
Bežný rozpočet	40.632,39
Kapitálové príjmy spolu	169.000,00
Kapitálové výdavky spolu	249.647,44
Kapitálový rozpočet	- 80.647,44
Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-40.015,05

Vylúčenie z prebytku	16.366,40
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitál. rozpočtu	-56.381,45
Príjmové finančné operácie	61.885,47
Výdavkové finančné operácie	14.939,42
Rozdiel finančných operácií	46.946,05
PRÍJMY SPOLU	973.121,73
VÝDAVKY SPOLU	966.190,73
Hospodárenie obce	6.931,00
Vylúčenie z prebytku	16.366,40
Upravené hospodárenie obce	-9.435,40

3. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

3.1 A K T Í V A

Názov	Stav k 31.12.2019	Predchádzajúce účtovné obdobie
<i>Neobežný majetok spolu z toho :</i>	<i>5.069 387</i>	<i>4.815.362</i>
Dlhodobý nehmotný majetok	18.880	18.960
Dlhodobý hmotný majetok	4.809 845	4.555 742
Dlhodobý finančný majetok	240.661	240.661
<i>Obežný majetok spolu z toho:</i>	<i>110.164</i>	<i>117.020</i>
Krátkodobé Pohľadávky	29.965	21.143
Zásoby	1.005	6.187
Dlhodobé pohľadávky	0	4.279
Finančný majetok	78.994	84.911
Poskytnuté návrat. fin. výpomoci	0	500
<i>Časové rozlíšenie</i>	<i>1.536</i>	<i>3.743</i>
SPOLU MAJETOK	5.181 086	4.936 126

3.2. P A S Í V A

Názov	Stav k 31.12.2019	Predchádzajúce účtovné obdobie
Vlast. imanie a záväzky	4.088 534	4.021 463
<i>Fondy účtovnej jednotky-prevod na aktuálne účtovníctvo - rok 2009 vlastné imanie</i>	<i>+ 1.833 273</i>	<i>+ 1.852 160</i>
Finančné a peňažné fondy		
Výsledok hospodárenia -nevysp. VH minul rokov	1.907 437	1.860 797
výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-74.163	-8.637
Rezervy (audit)	1200	850
Zúčtovanie so subj. VS 357	16.366	65.489
Ostatné zúčtov. Rozpoč. Obce		
Záväzky	581.810	612.273
Dlhodobé záväzky –(SF, zábezpeka, ŠFRB)	459.638	496.017
Krátkodobé záväzky	64.606	49.921
Bankové úvery	40.000	0
Časové rozlíšenie (odpisy HM) r. 180	1.673 451	1.557 030

3.3. Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2019

Obec k 31.12.2019 eviduje tieto záväzky:

- voči dodávateľom 2.765,36 € € (Magna energia, Slovak Telekom, Ferex, Slovenský plynárenský priemysel, Ponitr. združ. podzob. obcí, Lindstöm, DAN-Daniel Andel.)
- voči zamestnancom 20.185,60 €
- soc. a zdravotné poistenie 13.718,88 €
- ostatné záväzky voči zamestnancom 863,82 €
- ostatné priame dane 3.396,53 €
 - obec má úver zo ŠFRB na nájomné byty, zostatok 31.12.2019 je 467.165,50 € + úroky z úveru

4.Ostatné dôležité informácie

4.1. Prijaté granty a transfery

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu, transferu	Suma poskytnutých prostriedkov v roku 2019	Suma použitých prostriedkov roku 2019	Rozdiel (stĺ.3 - stĺ.4)
Okr.úrad od.škol.	Zákl. škola - normatív prostriedky	117.737	117.737	0
Okr.úrad od.škol.	Zákl. škola – vzdelávacie poukazy	1.050	1.050	0
Okr.úrad od.škol.	SZP	100	100	0
Okr.úrad od.škol.	MŠ –na vých. predškolákov	1.811	1.811	0
Okr.úrad od. škol.	Na učebnice	227	227	0
KÚ ŽP	Prenesený výkon štát. Správy ŽP	127,23	127,23	0
Okresný úrad	CO sklad	71,74	71,74	0
MV SR	Register obyvateľov	449,13	449,13	0
MV SR	Register adries	22,80	22,80	0
ÚPSVaR	HN - strava	6.176,40	3.810	2.366,40
Okresný úrad	Voľby – Prezident a EP	1653,77	1.653,77	0
Banský úrad	Dobývací priestor	525,26	525,26	0
MF SR	Obnova schodiska Ocú	13.000,-	13.000	0
Environm.fond SAŽP	Dopravné ihrisko	5.000	5.000	0
Úrad vlády SR	Šport	1.200	1.200	0
Úrad vlády SR	Rozvoj športu – detské ihr.	8.000	0	8.000

Environm.fond	Kanalizácia	150.000	150.000	0
MV SR	Kamerový systém	6.000	0	6.000

4.2. Prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým a fyzickým osobám - podnikateľom podľa § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z.

Obec poskytla dotácie v súlade so VZN č. 01/2018 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce Žirany

Žiadateľ dotácie	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov
Harmónia Žirany - spevokol	3.000,- €	3.000,- €
Vawex Ocu Žirany – stol. tenis	2.950,- €	2.950,- €
MO ČK	665,- €	665,- €

4.3. Významné investičné akcie v roku 2019

a.) Všeobecné verejné služby – výkonné a zákonodarné orgány

Rekonštrukcia Ocu rekonštrukcia chodby, kuchyne a kancelárie, z rozpočtovaných 24 555,- € bolo skutočné čerpanie 24 448,- €.

Interiérové vybavenie Ocu z rozpočtovaných 7.000,- € bolo skutočné čerpanie 6.949,- € (Nábytok, stoličky, stoly, koberce, maľovanie kancelárií.)

Interiérové vybavenie – Ocu kuchyňa, z rozpočtovaných 2 600,- € skutočnosť 2 564,- €

b.) Verejný poriadok a bezpečnosť inde neklasifikované

Kamerový systém – z rozpočtovaných 8 080,- € skutočnosť 8 080,- € 5 000,- € bolo hradených z dotácie.

c.) Cestná doprava

Osobný automobil Hyundai Tucson v sume 21 877,- €

d.) Odpadové vody - Kanalizácia

Realizácia nových stavieb – kanalizácia - pripojenie rozpočet 177.200,- €, skutočnosť 177 172,- €
Dotácia z Environmentálneho fondu 150.000,- €

e.) Rekreačné a športové služby

Rekonštrukcia dopravného ihriska

CVČ oploenie - rozpočet 12 000,- €, skutočný rozpočet 11 887,- €

CVČ pódium CVČ rozpočet 4 900,- € skutočný rozpočet 4 899,- €

Workout ihrisko v CVČ rozpočet 3 900,- € skutočný rozpočet 3 899,- €

Detské ihrisko MŠ z rozpočtovaných 12 400,- € skutočný rozpočet 12 392,- € z toho 8 500,- € bolo hradených z dotácie

Pohybom ku zdraviu POD – CVČ z rozpočtovaných 5 600,- € skutočný rozpočet 4 624,- € z toho 2 600,- € bolo hradených z dotácie

f.) Občianska vybavenosť - Kultúrne služby

Stroje, prístroje, zariadenia - Rozhlas (Florian) – rozpočet 2 280,-€, skutočný rozpočet 2 276,- €

4.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Vypracovala: Ing. Monika Vaňová

Schválil: Ing. Jozef Zsebi

V Žiranoch dňa 31.5.2020